

ת"פ 35388/07/21 - מדינת ישראל נגד עבד אלרחמאן הדרה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 35388-07-21 מדינת ישראל נ' הדרה

לפני	כבוד השופט אברהם רובין
בעניין:	המאשימה
	נגד
הנאשם	עבד אלרחמאן הדרה

גזר דין

1. העבירות בהן הורשע הנאשם

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע העבירות שלהלן: התפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), חבלה במזיד ממניע גזעני - עבירה לפי סעיף 413 לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק וסעיף 144(א) לחוק, ותקיפה סתם בנסיבות מחמירות ממניע גזעני - עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק, בצירוף סעיף 379 לחוק וסעיף 144(א) לחוק.

2. כאמור במבוא לכתב האישום המתוקן, את העבירות ביצע הנאשם לאחר שבמהלך חודש רמדאן של שנת 2021 התרחשו בארץ ובייחוד בירושלים התפרעויות ותקיפות ממניע גזעני שכללו אלימות, זריקות אבנים וחפצים, בין היתר לעבר אנשים וכלי רכב בעלי חזות או סממנים יהודים, וכן התפרעויות ותקיפות על רקע לאומני נגד כוחות המשטרה והביטחון. החל מיום 10.5.21, לאחר ירי רקטות מסיבי לעבר אזור ירושלים ועוטף עזה, החל מבצע צבאי "שומר החומות", במהלכו המשיכו הפרות סדר כאמור לעיל ברחבי הארץ ובירושלים, בעוד האוכלוסייה האזרחית במדינת ישראל נתונה תחת מתקפת רקטות.

כעולה מעובדות כתב האישום, ביום 8.6.21 בסמוך לשעה 15:00, הגיעו שני המתלוננים, יהודים בעלי חזות יהודית דתית, אשר עובדים בחברת מעליות, אל סניף קופת חולים מאוחדת ברחוב אלסלה אל גדיד בא-טור (להלן: "**המקום**"), כדי להתקין במקום מעלון לנכים. המתלוננים הגיעו למקום בשני כלי רכב, שאחד מהם רכב מסחרי אליו חובר נגרר שהכיל את המעלון. השניים החנו את כלי הרכב בסמוך לכניסה למקום. לאחר שהגיעו המתלוננים למקום, הם ירדו מן הרכב והחלו לפרוק את הציוד שעליו. בשלב זה החלה התפרעות, במסגרתה יידתה קבוצה המונה כ-10-15 מתפרעים, ביניהם הנאשם, אבנים, כאשר חלקם רעולי פנים, הכל מתוך מניע של גזענות כלפי המתלוננים. בהמשך לכך, נאלצו המתלוננים להימלט אל תוך קופת החולים. במהלך ההתפרעות יידו המתפרעים, ביניהם הנאשם, אבנים לעבר המתלוננים ורכבם, והשתמשו בלום ובירי זיקוקים לעבר הרכב על מנת להזיק לו. המתפרעים היכו ברכב באמצעות מקלות ולום ברזל וירי זיקוקים לעברו. במהלך האירוע המתואר, הנאשם יידה לעבר הרכב, ממרחק אשר אינו ידוע במדויק למאשימה, שתי אבנים אשר פגעו

בו. כתוצאה ממעשי הנאשם והמתפרעים האחרים, הרכב ניזוק בצורה קשה - נשברו כל חלונות הרכב והמראות הצדדיות שלו, נוקב צמיג של הרכב, נגרמו סימני פיס מניזוק שנוהג לתוך הרכב, וכן נגרמו סימני מעיכה בפח הרכב.

3. טענות המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה טען כי בנסיבות בהן בוצעו העבירות, ולמרות שהנאשם יידה שתי אבנים, הרי שבמעשיו פגע הנאשם בצורה ניכרת בערכים המוגנים של שלמות ובריאות הגוף, כמו גם בתחושת הביטחון של המתלוננים, זאת בשם לב לכך שהפגיעה בוצעה במהלך התפרעות המונית, בה נעשה שימוש בין היתר באבנים וזיקוקים. ב"כ המאשימה הדגיש כי העבירות בוצעו מתוך מניע גזעני, בתקופה של מתיחות ביטחונית.

ב"כ המאשימה טען כי הנזק שהיה עלול להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה הוא נזק גוף חמור, ולטענתו רק בשל המזל לא נגרם נזק כזה. עם זאת נגרם נזק רכוש, כמתואר בכתב האישום המתוקן.

ב"כ המאשימה טען כי לנוכח הנסיבות הקשורות ביצוע העבירה יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על 36-18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ציין ב"כ המאשימה כי הנאשם הודה במעשיו טרם ניהול ההליך ובכך חסך זמן שיפוטי. ב"כ המאשימה עמד על כך שלנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה אחת בעבירות של התפרעות ויידוי אבן לעבר כלי תחבורה. בגין הרשעה זו ריצה הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, בתוספת מאסר על תנאי שאינו בר הפעלה (גיליון הרישום הפלילי של הנאשם צורף וסומן תע/1). לטענת ב"כ המאשימה יש למקם את עונשו של הנאשם בחציו העליון של מתחם הענישה, ולהעמידו על 30 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים.

4. טיעוני הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם ביקש להדגיש כי הרכב בו פגעו המתפרעים היה ריק מאנשים בזמן שהנאשם יידה לכיוונו את שתי האבנים. כמו כן, טען ב"כ הנאשם כי יש לזקוף לזכות הנאשם את העובדה שהוא הודה במיוחס לו ובכך חסך מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. ב"כ הנאשם טען, כי מקרים בהם נגזרו עונשים הדומים לעונש לו עותרת המאשימה הם כאלו שנסיבותיהם חמורות מנסיבות העניין שלפנינו. ב"כ הנאשם טען כי בעניינו של הנאשם יש להעמיד את מתחם העונש ההולם על 8 עד 18 חודשי מאסר בפועל, וכי יש לגזור על הנאשם עונש אשר לא יעלה על 12 חודשי מאסר בפועל.

5. דברי הנאשם

הנאשם מסר בבית המשפט כי הוא מתחרט על המעשה שביצע, כי הוא נגרר אחר אחרים, וכי הוא מעוניין לחזור לעבודתו ולמשפחתו. הנאשם התחייב שלא יחזור על ביצוע מעשים דומים בעתיד.

דין והכרעה

6. מתחם העונש ההולם - הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

הנאשם ביצע את מעשיו מתוך מניע גזעני, כחלק מהתפרעות של כ-15 מתפרעים, בתקופה רגישה וסוערת. כיוון שכך, הנאשם פגע במעשיו לא רק בערכים המוגנים שעניינם שלמות הגוף ושלמות הרכוש, אלא גם בערכים שעניינם הסדר הציבורי, ושלומם ושלמותו של הציבור כולו. על חומרתן וסכנתן של עבירות המבוצעות אגב התפרעות בתקופה רגישה עמד בית המשפט לא פעם (ע"פ 292/22 **מדינת ישראל נ' מוחמד חליל** (29.5.22); ע"פ 6216/19 **דארי נ' מדינת ישראל** (24.5.20)).

מידת הפגיעה שפגע הנאשם בערכים המוגנים של חיי אדם ושלמות גופו, לא מאוד גבוהה. אמנם, הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מהעבירות שביצע הנאשם הוא נזק משמעותי, זאת בשים לב לכך המעשים בוצעו אגב התפרעות שבה יודו אבנים לעבר המתלוננים ולעבר רכבם, ברם בפועל לא נגרם למתלוננים נזק גוף, כיוון שהם הצליחו להימלט אל תוך מבנה קופת החולים.

7. מתחם העונש ההולם - הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

במסגרת השיקולים לחומרה יצוין כי הנאשם השתתף בהתפרעות מרובת משתתפים, בה כ- 10-15 מתפרעים, אשר חלקם היו רעולי פנים. אמנם, כתב האישום המתוקן מיחס לנאשם יידוי של שתי אבנים (ס' 6 לכתב האישום המתוקן), ברם יש להביא בחשבון לחומרה כי מדובר ביידוי אבנים במסגרת התפרעות המונית מסוכנת. הפסיקה עמדה על כך ש"**במצבים אלה, אחריותו של המשיב אינה נקבעת אך על פי תרומתו הישירה לאירוע, אלא מתוך ראיה רחבה יותר של מטרות המשותפת של ההמון שהוא היה חלק ממנו**" (ע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' מוחמד אסווד** (24.2.22)).

חומרה נוספת כרוכה במעשהו של הנאשם לנוכח העובדה שהמעשה בוצע בתקופה רגישה ביותר שבה התחוללו התפרעויות קשות ברחבי הארץ.

מעובדות כתב האישום לא ניתן להסיק כי למעשהו של הנאשם קדם תכנון משמעותי. יחד עם זאת לא מדובר במעשה ספונטאני לחלוטין שכן, הנאשם בחר להשתתף בהתפרעות וליידות במסגרתה אבנים על חפים מפשע.

חלקו היחסי של הנאשם בהתפרעות הכוללת איננו מאוד מרכזי, אך גם איננו מאוד שולי. אין טענה לפיה הנאשם היה מיוזמי ההתפרעות או ממנהיגיה. הנאשם יידה שתי אבנים לעבר רכבם של המתלוננים, בעוד מתפרעים אחרים, בחלקם רעולי פנים, עשו שימוש בלום ברזל, במקלות ובזיקוקים.

הנזק שצפוי היה להיגרם כתוצאה מעבירות שביצע הנאשם הוא נזק גוף חמור, שכן הנאשם השתתף בהתפרעות המונית במסגרתה נעשה, כאמור לעיל, שימוש באמצעים שיכלו לגרום נזק גוף משמעותי. יודגש בהקשר זה, כי במהלך ההתפרעות יודו אבנים גם לעבר המתלוננים (ס' 5 לכתב האישום המתוקן), ברם הנאשם עצמו יידה את האבנים לעבר רכב המתלוננים כאשר המתלוננים כבר לא היו בתוכו.

כתוצאה מהעבירות שביצע הנאשם לא נגרם נזק גוף למתלוננים, זאת בשל העובדה שהם נמלטו לתוך בניין קופת החולים. עם זאת, אין להתעלם מתחושת האימה שנגרמה באופן טבעי למתלוננים שהותקפו על ידי המון מתפרע. לרכב המתלוננים, להבדיל, נגרם נזק כבד. כל חלונות הרכב והמראות הצדדיות שלו נשברו, נגרמו סימני פיח מזיקוק שנורה לתוך הרכב, וכן וסימני מעיכה בפח הרכב.

המניע למעשיו של הנאשם הוא מניע גזעני, שיש בו כדי להוסיף נופך של חומרה לעבירות. בנוסף לכך נזכיר, שוב, כי את העבירות ביצע הנאשם בתקופה רגישה ביותר. עצם ביצוען בתקופה כזו מלמד על כך שהנאשם בחר במודע להצטרף לאלו אשר ביקשו לזרוע מבוכה ובהלה בציבור. גם בכך יש כדי להוסיף נופך של חומרה למעשים.

הנאשם בגיר בן למעלה מ-25 בעת ביצוע העבירות. כיוון שכך, ניתן להניח כי הנאשם הבין היטב את הפסול שבמעשיו, ויכול היה להימנע מביצוע העבירות.

8. מתחם העונש ההולם - הענישה הנוהגת

כאמור, ב"כ הנאשם הציג פסקי דין בהם בגין מעשים חמורים מאלה שביצע הנאשם, הוטלו עונשי מאסר בהיקף דומה לעונש לו עתרה המאשימה.

בת"פ 66152-06-20 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' אבו סכראן ואח'** (7.3.21), נדון עניינם של שני נאשמים נעדרים עבר פלילי, אשר הורשעו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירת מעשה טרור של הצתה ושתי עבירות מעשה טרור של ניסיון להיזק בזדון, וכן הורשע נאשם 1 בביצוע מעשה טרור של מעשי פיזיות ורשלנות. השניים יידו בקבוקי תבערה וירו זיקוקים אל עבר בתי מגורים בג'בל מוכבר בהם מתגוררים יהודים. הנאשם 1 נדון ל-26 חודשי מאסר בפועל ואילו הנאשם 2 נדון ל-18 חודשי מאסר בפועל, שניהם בצירוף עונשים נלווים.

בת"פ 40118-06-21 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' ראזם** (5.1.22), נדון עניינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון בשתי עבירות של התפרעות, עבירת ניסיון הצתה, עבירת החזקת נשק, עבירת הפרעה לשוטרי בנסיבות מחמירות ועבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. על פי עובדות האישום הראשון, בזמן מבצע "שומר החומות", הנאשם השתתף בהתפרעות בהר הבית, במסגרתה מתפרעים עוטי רעלות הניפו דגלי חמאס ודגלים של הרשות הפלסטינית, קראו קריאות "תכביר" ויידו אבנים ובקבוקי זכוכית לעבר כוחות הביטחון ששהו במקום. הנאשם יידה לעבר כוחות הביטחון מספר אבנים וכן בקבוק תבערה. על פי עובדות האישום השני, כשבוע קודם לכן, הנאשם יידה אבנים על כוחות הביטחון בהתפרעות בשכונת בית חנינה, יחד עם כ-50 מתפרעים רעולי פנים שהציתו פחים וחסמו באמצעותם את צירי התנועה. תסקיר שירות המבחן ציין כי הנאשם נתון במצוקה על רקע מעצרו הראשון והממושך אך המליץ על ענישה מציבת גבול. על כן, נדון הנאשם ל-25 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בת"פ 22572-05-21 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' בכיראת** (21.3.22), נדון עניינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירת איומים ממניע גזעני, עבירת מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה ועבירת מעשה טרור של ניסיון חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. במהלך תקופת הרמדאן המתוחה שקדמה למבצע

"שומר החומות", הנאשם נסע ברכב ממנו הושלכו אבנים לכיוון צעירים בעלי חזות יהודית-חרדית בשתי הזדמנויות שונות שגולמו בשני אישומים נפרדים, כאשר באחת מהן אף נהג ברכב. הנאשם נדון ל-30 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בנוסף, נפנה למספר פסקי דין נוספים, בהם נדונו מקרים דומים.

בע"פ 3183/16 **שלמה עופרי נ' מדינת ישראל** (4.1.17) נדון עניינו של מערער שנגזר עליו בבית המשפט המחוזי עונש של 8 חודשי מאסר בפועל לאחר שהוא הורשע בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני ועבירת היזק בזדון, בגין כך שיחד עם שני אחיו הם קיללו שני פועלים ערבים שעסקו בסימון חניות בירושלים, ולאחר מכן היכו את אחד מהם באמצעות אלת ברזל ויעה. ערעורו של המערער על חומרת העונש נדחה, תוך שבית המשפט הדגיש את **"הצורך בענישה מרתיעה על מנת להתמודד עם גילויי אלימות על רקע גזעני"**.

בע"פ 577/22 **מדינת ישראל נ' אוחנינה** (24.2.22) נדון עניינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של הסתה לאלימות, הסתה לגזענות, התפרעות ממניע גזעני וחבלה במזיד ברכב ממניע גזעני. בבית המשפט המחוזי נגזר עליו עונש של 12 חודשי מאסר, ואילו בבית המשפט העליון עונשו הוחמר ל-20 חודשי מאסר, זאת על רקע תסקיר שירות מבחן שלא היה חיובי, וכן לנוכח מגמת ההחמרה בעונשם של משתתפים באירועי התפרעות.

בע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' מוחמד אסווד** (24.2.22) נדון עניינו של משיב אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירת התפרעות שסופה נזק ממניע גזעני, עבירת הסגת גבול כדי לעבור עבירה ממניע גזעני, עבירת היזק בזדון ממניע גזעני ועבירת התפרעות. כל זאת, על רקע כך שבתקופת מבצע "שומר החומות" הנאשם השתתף בהתפרעות אשר הזיקה למלון בעכו, במסגרתה אף הודלקה אש שגרמה למותו של אחד מאורחי המלון, וכן השתתף בהתקהלות במסגרתה המתפרעים יידו אבנים לעבר שוטרים, ירו אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה וחסמו כבישים בעכו. בבית המשפט המחוזי נדון המשיב ל-12 חודשי מאסר, ובבית המשפט העליון עונשו הוחמר ל-22 חודשי מאסר.

9. מתחם העונש ההולם

לאור האמור, אני קובע כי לנוכח הערכים המוגנים שנפגעו בביצוע העבירות, הנסיבות הקשורות בביצוען והפסיקה הנוהגת, מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם עומד על 12 עד 36 חודשי מאסר.

10. העונש המתאים

הנאשם הודה במיוחס לו, ובכך חסך מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. הודאתו של הנאשם באה בשלב מוקדם של המשפט, לפני שנשמעו עדים. בבית המשפט הנאשם אף הביע חרטה על מעשיו. עובדות אלו יזקפו לקולה לזכות הנאשם.

לחובת הנאשם יש לזקוף את עברו הפלילי הכולל הרשעה משנת 2015 בעבירות של השתתפות בהתפרעות וידוי אבן לעבר רכב במטרה לפגוע. בגין הרשעתו נגזר על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל וכן עונשים נלווים, לרבות מאסר מותנה אשר אינו בר הפעלה בתיק שלפניי. למרבה הצער, אין מנוס מהמסקנה כי העונש שנגזר על הנאשם לא הרתיע אותו, ולראייה שהוא ביצע את העבירות בהן הוא הורשע עתה.

יתר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין, אין בהן כדי להשפיע על העונש המתאים, לכאן או לכאן.

בשים להודאת הנאשם מחד, ולעברו הפלילי מאידך אני סבור כי ראוי למקם את עונשו של הנאשם בשליש האמצעי של מתחם העונש ההולם.

11. לנוכח כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. 21 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם לפי רישומי שב"ס.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי אותם ירצה הנאשם בפועל אם בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע אחת מהעבירות בהן הורשע לפניי, או עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע, או עבירה אחרת כלשהי ממניע גזעני.
- ג. הנאשם יפצה כל אחד מהמתלוננים בסכום של 4,000 ₪. הפיצוי ישולם ב- 16 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.23 ובאחד בכל חודש בחודשים שלאחר מכן. אי פירעון של תשלום כלשהו במלואו ובמועד יעמיד לפירעון מידי את מלוא סכום הפיצויים שנפסקו לשני המתלוננים.

הודע לנאשם על זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט' סיוון תשפ"ב, 08 יוני 2022, בנוכחות הצדדים.